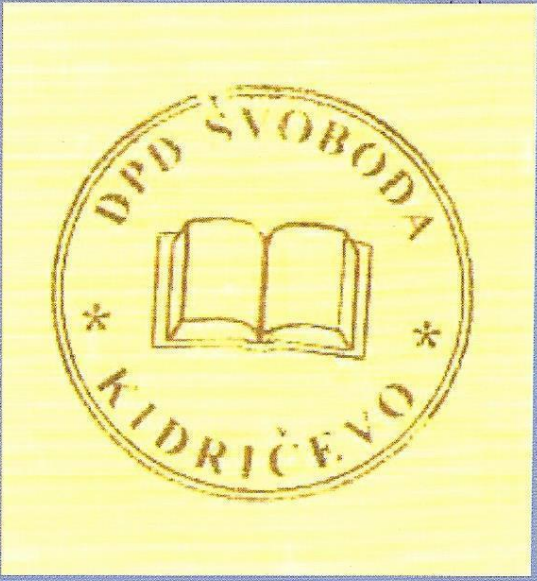
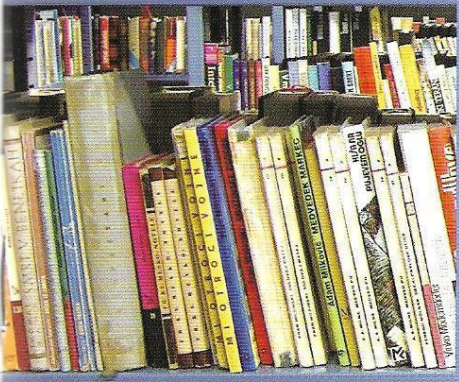

60 LET

Delavsko prosvetno društvo (DPD) Svoboda Kidričevo
Ulica Borisa Kraigherja 25, 2325 Kidričevo

Naslov:	60 LET DPD SVOBODA KIDRIČEVO
Zbiranje gradiva, besedilo:	Majda Klemenčič Vodušek
Založnik:	DPD SVOBODA KIDRIČEVO
Uredila:	Majda Klemenčič Vodušek
Lektorirala:	Zlatka Podvornik
Oblikovanje:	Aleksandra Vidovič
Tisk in vezava:	Reklamni atelje Babšek
Fotografije:	Arhivov društva
Preostale fotografije:	Osebni arhivi
Naklada:	500 izvodov
Leto izdaje izvirnika:	Maj. 2008
Kidričevo:	2022

@ Vse pravice pridržane v lastništvu avtorja.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

061.22(497.4Kidričevo)(082)

DPD Svoboda Kidričevo

60 let DPD Svoboda Kidričevo / [zbiranje gradiva, besedilo Majda Klemenčič Vodušek]. - Kidričevo : DPD Svoboda, 2022

ISBN 978-961-95274-2-9

COBISS.SI-ID 103295235

60 LET

DELAVSKO PROSVETNO DRUŠTVO
SVOBODA
KIDRIČEVO

AVSKO

ČESTITKA

Kultura je način življenja in tudi način doživljanja sveta. Le-ta pa je odvisna od interesov, potreb, od možnosti, želja, sposobnosti in nenazadnje od okolja, v katerem nastaja, se razvija.

Naše okolje je specifično. Kidričevo je naselje, kjer so se prepletale in se še danes prepletajo različne kulture. Naselje je nastalo po drugi svetovni vojni. Sem so se preselili ljudje iz različnih krajev in s seboj prinesli svojo kulturo.

Nekoč je bilo v Kidričevem zelo pestro kulturno življenje, kar pričajo podatki, da društvo DPD Svoboda praznuje že 60-letnico svojega delovanja.

V zadnjih desetih letih se ponovno oživlja delovanje društva, vendar z drugačno vsebino.

Radi prisluhnemo ljudskim pevkam. Marsikdo zaide v knjižnico med knjige ali pa na literarni večer s priznanim ustvarjalcem. Prav zanimivo je tudi opazovati starejše in najmlajše pri ustvarjanju. Že nekaj let pa nas s svojimi likovnimi razstavami ob občinskem prazniku razveseljujejo člani likovne sekcije.

Vsi, ki ustvarjate, s svojim delom bogatite in razveseljujete sebe in veliko drugih ljudi. Za to pa je potrebno vložiti veliko prostovoljnega dela, ki je vredno našega spoštovanja.

Z željo, da bi s skupnimi močmi zadovoljili materialne potrebe društva, da bi še naprej uspešno nadaljevali s svojim delom, nas obogatili z različnimi prireditvami, vam iskreno čestitam ob vašem prazniku.

Jože Murko
Župan občine Kidričevo

MINEVA 60 LET

Mineva 60 let od pričetka izgradnje blokov (takrat naselje Strnišče, kasneje Kidričevo). Prihajale so družine iz različnih krajev in počasi je kraj dobival svojo podobo. To raznolikost prebivalcev, ko je vsak prinesel svoje navade, običaje, je bilo zelo težko uskladiti. Vendar gradnja tovarne, visok standard stanovanj in bivanja ter vsa infrastruktura so pripomogli, da je zaživel tudi kulturno življenje. Kinodvorana (takratna »menza«, današnja restavracija Pan še ni bila izgrajena) je bil prostor, kjer so se odvijali kulturni dogodki: koncerti in gostovanja vaških gledaliških skupin. Okrog leta 1950 so krajani ustanovili svojo dramsko skupino. Iz otroštva sem si najbolj zapomnil lutkovno gledališče. V vsakem bloku je bila tako imenovana sredinska klet namenjena stanovalcem za druženje. Vsak blok je našel svojo vsebino za ta prostor. V prvem bloku (Tovarniška cesta 2-6) je nastalo lutkovno gledališče s svojim odrom, v šestem bloku (Kraigherjeva ulica 7-11) pa so uredili sodobno temnico in ustanovili fotoklub.

Čas je tekel in navade ljudi so se spreminjale. Vedno manj je bilo prostovoljcev, posebej na kulturnem področju. Z izgradnjo šole se je del kulturnega življenja premaknil v šolo, v kraju pa je ostala knjižnica, ki deluje še danes. Godba na pihala in pevski zbor sta našla pokrovitelja v družbi Talum (nekdaj TGA Borisa Kidriča Kidričevo). S prihodom televizije pa so po letu 1980 zamrle tudi kinopredstave.

Veseli me, da se ponovno vrača želja po kulturnem ustvarjanju, prireditvah, predstavah in ljubiteljski kulturi. Kakorkoli, 60 let ni malo, posebej ne za Kidričevo, saj je starost kraja samo malo višja.

Želim, da vsak najde kanček kulture za svojo dušo in k temu tudi kaj pripomore.

Branko Tonejc
Ravnatelj OŠ Borisa Kidriča
Kidričevo

POT, KI ZAVEZUJE

Preteklo je šestdeset let! In samo predstavljamo si lahko vznemirjenje šest desetletij nazaj, ko se je ustanavljajo Delavsko-prosvetno društvo Svoboda Kidričevo. Društvo, katerega dejavnost bo za vedno ostala zapisana z zlatimi črkami v knjigo kulturnega dogajanja Kidričevega in širše. Rojeno v drugi državi, v drugačnem družbenem redu, v drugačni lokalni organiziranosti...

Ljudje pa? Nekoč in danes zanesenjaki, zaljubljeni v kulturo, prepričani v poslanstvo slovenske besede in negovanje ljudskega izročila z željo prispevati k mozaiku slovenskega kulturnega ustvarjanja. Včeraj in danes!

Obletnice so čas spomina, obračuna, pogleda nazaj, vzponi in padci, sedanost in načrti za prihodnost... Življenje pač. Življenje pa smo ljudje, tudi društvo so ljudje. DPD Svoboda Kidričevo je imelo in ima ljudi, ki svoj prosti čas, svoje znanje in izkušnje delijo z vsemi tistimi, ki jim je kulturno ustvarjanje vrednota, bogastvo pisane in govorne besede, petja, slikanja... V današnji potrošniški družbi, v globalizaciji sveta, so kulturna društva postala oaze duhovnega življenja, narodove identitete, prostor, ki združuje vse generacije, mladim izven kulturnih centrov pa nudi dragocena prva in edina srečanja z vsemi zvrstmi kulturnega ustvarjanja, ki lahko kasneje postane profesionalna umetniška pot.

Pa se tega slednjega zavedamo dovolj? Včasih se zdi, da so ušesa tistih, ki odločajo o čem drugem kot o denarju, gluha, da ekonomija z lokalno in državno oblastjo vidi zgolj in samo profit. Za vsako ceno. Tudi v kulturi. Prav zato je vsak dogodek kulturnega društva, nastop skupine, gledališka predstava amaterskega odra, likovna razstava ljubiteljev, koncert pevcev ljudskih pesmi, pihalnega orkestra..., doživetje, ki ga ni mogoče opisati z besedami, zakaj energija, s katero se srečujemo na takih dogodkih, je dogajanje, ki nas povezuje s koreninami, nam polni srce, nam govori o lepem, o človeku, ki ne more preživeti le od hrane in vode. Človek z veliko začetnico je človek kulturnega ustvarjanja in sprejemanja. Del tega je tudi DPD Svoboda Kidričevo! Naj bo tako tudi naslednjih 60 let!

Čestitam!

Nataša Petrovič
Vodja OI JSKD Ptuj

NAŠI DNEVI SO MOZAIK TRENUTKOV

»Lepe misli niso nič boljše od lepih sanj,
če jih ne uresničimo.
Kar MISLIŠ, tudi STORI!«
(Ralph Waldo Emerson)

Človek želi v vsakdanjem življenju veliko storiti, vendar ne more uresničiti vseh svojih zamisli. Življenje v sedanosti je le trenutek preteklosti za prihodnost. Velikokrat se jezimo zaradi malenkosti, ki nam jemljejo energijo in voljo. Naši dnevi so mozaik trenutkov in vsakega od njih moramo poskušati izkoristiti. Že drobne stvari, kot je na primer veselje, nam lahko izpolnijo dan, ki je tako dobljen. Sreča je del našega življenja. Srečen človek z zadovoljstvom živi v družini, delovnem okolju ali v prostem času. Srečo si moramo ljudje ustvariti sami, nekaj zanjo narediti, se potruditi v vsakdanjem življenju zase in za druge, imeti pozitivno naravnane misli, težiti k dobremu.

Doslej smo v našem društvu znali slediti dobremu. Moč našega notranjega sonca je rodila sadove.

Z veliko mero radovednosti, kaj zmoremo, z iskricami v očeh, s plahostjo, z negotovostjo smo se lotili zadanih nalog. S kakšnim zanosom, igrivostjo, zabavnostjo je mineval čas ustvarjanja in kako ponosno smo si ogledovali naše izdelke, delili srečo med seboj in si ob različnih razstavah, prireditvah (glasbena in literarna srečanja) načrpali novih moči in življenjskega poguma!

V času, ki ga preživljamo, ko se marsikdo bori za preživetje, ko se večina ljudi peha samo za materialnimi dobrinami, ko hitimo v prihodnost..., pa nas je tudi nekaj posameznikov, ki nam ni vseeno, kako preživeti prosti čas, uspeti poiskati čas, katerega z veseljem delimo z drugimi na različne načine.

Delo v društvih je prostovoljno, za uspešno delovanje je treba vložiti veliko prostega časa, volje, odrekanj, potrebnih je veliko idej, truda, dela, zato sem zelo ponosna na naše sekcije, na njihovo zagnanost, uspehe, prijetna druženja, prijateljski klepet..., vesela sem, da naša prizadevanja opazijo tudi drugi. Zavedamo se, da je prostovoljno delo vrednota, ki jo je vredno negovati in razvijati.

V zadnjih 10 letih so za izjemne dosežke na kulturnem področju dobili priznanja ZKD Ptuj: Anton Banko, Nežika Šešo, Ivanka Srpčič in Jožica Raca. Zlate Gallusove značke so ob svoji 10-letnici prepevanja dobile ljudske pevke Amalija Mlaker, Marija Repinc in Antonija Zajc. Društvo pa se ponaša tudi s tremi častnimi člani, to so Anton Banko, Stojan Kerbler in Franc Vreže.

Zahvala Franca Vrežeta ob prejemu naziva Častni član društva (Foto: S. Kerbler)

Naj ob 60-letnici delovanja društva zapišem misel, ki je skupna našemu delovanju: »Spomin je včasih moč in sreča. In res je tako. Saj je nemalokrat spomin na velika dejanja preteklosti, na neprecenljivo zapuščino, ki smo jo podedovali, tista vrednota, ki nam daje moč in zaupanje v naš humanizem, v naše delovanje in ustvarjanje, ki priključuje v nas veličino lepote naše izpovedi in nas s tem osreči in obogati.«

Vsi, ki želite na kakršenkoli način odstirati duhovno plat človekovega ustvarjanja, ste vabljeni v DPD Svoboda Kidričevo.

Majda Klemenčič Vodušek
Predsednica DPD Svoboda
Kidričevo

Ivanka Gorše
Majda Klemenčič Vodusek

DPD SVOBODA KIDRIČEVO

VČERAJ

Začetki kulturnega življenja v našem kraju so tesno povezani z izgradnjo Tovarne glinice in aluminija v takratnem Strnišču.

Zaradi gradnje tovarne so prihajali novi delavci iz različnih krajev Slovenije, zanje so se gradila stanovanja – bloki in tudi potreba po razvedrilu in sprostitvi je bila vse večja. Tako so leta 1948 ustanovili Sindikalno kulturno-umetniško društvo Strnišče. Prve sekcije tega društva so bile: godba na pihala, pevska, dramska, tamburaška, šahovska in kino sekcija. V njih je bilo aktivno vključenih veliko krajanov, večinoma delavcev TGA. Sekcije so pripravljale tudi številne kulturne prireditve, ki so bile vedno dobro obiskane.

Leta 1953 je Sindikalno kulturno-umetniško društvo Strnišče prenehalo delovati, njegovo delo pa je nadaljevalo Delavsko-prosvetno društvo Svoboda Kidričevo. Zraven obstoječih sekcij sta bili ustanovljeni še lutkovna sekcija in knjižnica.

Knjižnica DPD Svoboda Kidričevo je pričela s svojim delovanjem leta 1952 in je bila nekaj deset let po številu knjig, številu izposoje in po strokovnem vodenju takoj za tujsko knjižnico. Približno četrto stoletja jo je uspešno vodila gospa Katica Stupan. Knjižnična dejavnost je kljub težavam, ki so nastopile v osemdesetih in devetdesetih letih prejšnjega stoletja, delovala skoraj nepretrgoma. V zadnjih desetih letih pa je s svojimi knjigami in prostorom postala pravo »srce« društva. Kljub premajhnim prostorom je solidno založena in obiskana, nudi pa tudi zatočišče skoraj vsem dejavnostim DPD Svoboda.

V šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je v okviru DPD Svoboda Kidričevo uspešno delovala tudi folklorna skupina, ki je bila poznana v svojem kraju in tudi širše. Najuspešnejša je bila v času, ko jo je vodila gospa Marija Visenjak. Številne generacije so šle skozi njene roke in se tega gotovo s ponosom še spominjajo.

Dramska in lutkovna sekcija sta delovali le nekaj časa, obe pa sta bili pri svojem delu zelo uspešni. Krajši čas je delovala tudi tamburaška sekcija. Godba na pihala in pevci pa so se osamosvojili in sčasoma prešli pod okrilje TGA Kidričevo, danes Talum-a. Letos oboji praznujejo 60 let svojega delovanja.

Sestavni del DPD Svoboda Kidričevo je bil tudi kino, ki je imel svoje prostore pri gradu (kinodvorana, v kateri so danes upravni prostori Revital-a). Dolga leta so se odvijale filmske predstave s celovečernimi filmi, tudi po tri na teden.

V šestdesetih letih delovanja je bilo delo društva zelo uspešno (tja do leta 1975), nastopila pa so tudi leta, ko je bilo društvo manj aktivno ali je celo zamrlo.

Folklorna skupina DPD Svoboda Kidričevo ob otvoritvi Hidroelektrarne
Zlatoličje, 1969 (Arhiv Mire Jevšovar)

Faksimile Potrdila iz leta 1952 (Arhiv DPD Svoboda Kidričevo)

P o t r d i l o .

Na din. 320.- (recis: tristo dvajset dinarjev) katere sem sprejel
od sindikalne knjižnice kot obrabnina za izposojene knjige.

Strnišče, dne 8.III. 1952.

Oddala:

(Stupar, Katica)

Sprejel:

(Tomažič Stanko)

DANES

DPD Svoboda Kidričevo je postalo ponovno zelo aktivno pred desetimi leti. Društvo je dobilo novo vodstvo, vanj so vstopili mladi z novimi idejami, razširilo in posodobilo je svoje dejavnosti.

Z otvoritvijo prenovljenih prostorov in sodobno opremljene knjižnice smo leta 1998 počastili 50 let kulturnega življenja v Kidričevem. Tako smo v starem prostoru lesene police zamenjali s kovinskimi, položili parket, uredili in posodobili razsvetljavo ter popleskali stene. Da nam je to uspelo, se moramo zahvaliti gospodu Alojzu Šprahu, takratnemu županu občine Kidričevo, ki nam je prisluhnil, nas razumel in nudil podporo.

Zaživele so posamezne sekcije: knjižnična dejavnost, literarna in likovna sekcija, ustvarjalne delavnice za otroke in odrasle ter ljudske pevke.

V teh letih so se z nami družili priznani ustvarjalci: Ivan Sivec, Simon Petrovič, Irena Mihelič, Rajko Topolovec, Tone Pavček, Zdenko Kodrič, Matjaž Pikalo, Tone Partljič, Marinka Fritz Kunc, Liljana Klemenčič, Tomaž Plavec in Stojan Kerbler.

K sodelovanju pa smo tudi povabili različne mentorje, literarne in likovne kritike ter ljubiteljske ustvarjalce. S samostojnimi likovnimi razstavami so se predstavili Irena Tušek, Bojan Lubaj, Stojan Kerbler in Aleksandra Vidovič.

Ljudske pevke so ob svoji 10-letnici prepevanja pripravile samostojni koncert.

V letu 2006 smo v knjižnici menjali že dotrajana okna, povečali število knjižnih polic, preuredili razsvetljavo ter osvežili stene. Danes lahko bralci posežejo po poeziji, prozi, dramatik in tudi po strokovno literaturi.

JUTRI

Nadaljevati želimo z našim delom, vzpodbuditi mlade k aktivnemu sodelovanju, pridobiti nove člane in večji prostor za naše delovanje.

Želimo zadostiti potrebam bralcev, vzpostaviti internetno povezavo, se povezati s sistemom COBISS ter tako omogočiti dijakom in študentom iskanje prepotrebni informacij v domačem kraju.

Z urejenim čitalniškim delom (časniki, revije) bi našim obiskovalcem lahko omogočili vsakodnevni obisk knjižnice, hkrati pa mladim in najmlajšim ponudili aktivno preživljanje prostega časa.

Če želimo uresničiti vsaj kanček naših želja in smelih načrtov, nujno potrebujemo večji prostor. Hkrati pa razmišljamo, da si občani Občine Kidričevo morda le zaslužimo centralno knjižnico, na katero bomo vsi ponosni.

URA

KIDRIČEVO / OB ODPRTJU PRENOVLJENE KNJIŽNICE

Občanom na voljo blizu 2500 knjig

Prav gotovo bo držalo, da je knjiga naša prijateljica, prav iz ljubezni do knjige pa so Kidričani po nekaj letih kulturnega mrtvila znova oživili svojo društveno knjižnico. Ta je nekdaj bila pomemben del društvene dejavnosti pri DPD Svoboda Kidričevo, s prenovo prostorov in ureditvijo knjižne zbirke pa ostaja tudi za nove generacije. Kidričevska ljudska knjižnica je v starih prostorih, kjer je danes sedež občine, urejena je izredno moderno in obiskovalcu daje prijeten videz, svečano pa so jo odprli minuli ponedeljek, 29. junija, s kratkim kulturnim programom.

Najstarejši, ustanovni član DPD Svobode Kidričevo Anton Banko je na kratko predstavil 50-letno zgodovino kulturnega društva, ki so ga Kidričani ustanovili takoj po vojni. Najprej je v društvu uspešno delal pevski zbor, nato se mu je pridružil dramski krožek in leta 1954 še lutkovna sekcija, vmes je že delovala društvena knjižnica kot bralno društvo, pred 10 leti pa je delo v društvu počasi zamrlo. Letos je DPD Svoboda v Kidričevem dopolnilo zlati jubilej in počasi se je ob tem začela prebujati tudi kultura v Kidričevem. Pod okriljem društva danes delujeta pihalna godba Talum Kidričevo s podmladkom ter otroška folklorna skupina na OŠ v Kidričevem.

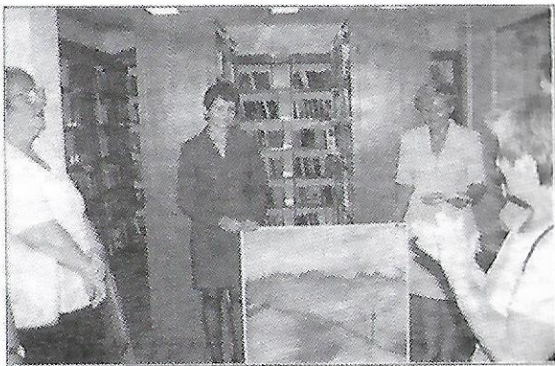
Z veliko mero dobre volje in delavnosti pa so se ponovno uspeli zbrati ljubiteljski kulturniki, med njimi je bila zagotovo najaktivnejša Majda Vodusek, sedanja predsednica društva, ki si je v zadnjem času precej prizadevala pri obnovi knjižnice. Navsezadnje je stike s ptuiško knjižnico Ivana Potrča, pri ure-

janju zbirke in pri pripravi knjižnice, da je ta sedaj že na voljo občanom, pa sta skoraj tri mesece pomagala knjižničarja Vlado Kajzovar in Simon Petrovič. Na knjižne police sta uvrstila blizu 2500 knjig, skoraj 1000 sta jih izločila, saj več niso bile uporabne, v društveno knjižnico pa bodo v prihodnje poskušali dodati še kakšno

knjigo. Svoj prispevek je k obnovi dodala tudi kidričevska občina, župan je namreč znal prislusniti potrebam kulturnikov, pomagala pa so še nekatera podjetja in posamezniki. Knjižnico bodo lahko uporabljali občani, v poletnem času bo odprta vsak ponedeljek med 17. in 19. uro, v knjižnici pa bo delala domačinka Ivanka Srpič.

Prenovljeno kidričevsko knjižnico so na novo pot pospremili številni gostje, med njimi tudi strokovna sodelavka Zveze kulturnih društev Nevenka Gerl, ki je povedala, da je v zadnjih nekaj letih to prva društvena knjižnica, ki so jo v katerem od kulturnih društev uspeli obuditi.

T. Mohorko

Domačinka - pesnica Sonja Votolen je naznanila svečano odprtje prenovljene knjižnice; ob njej desno predsednica društva Majda Vodusek.

Foto: TM

Članek v Tedniku ob odprtju prenovljene knjižnice

Foto: A. Vidovič

Franc Vreže
**MOJI SPOMINI NA
 DPD SVOBODA
 KIDRIČEVO**

Leta 1950 sem se preselil v takratno Strnišče, ker sem bil zaposlen v TGA, takrat še v izgradnji.

Kulturno življenje se je začelo razvijati že takrat, ko še bloki niso bili končani. Deloval je že pevski zbor, kasneje se je ustanovila šahovska sekcija, začela je igrati godba na pihala, tamburaška skupina, razvila se je tudi dramska sekcija. Vse te sekcije so za tiste čase zelo dobro delovale in uspešno nastopale tudi izven kraja. Kam je vse to spadalo, ne vem več točno, mislim, da pod tovarniški sindikat.

Najtoplejši spomini me vežejo na pevski zbor, katerega član sem bil dolgih 50 let. Petje v zboru mi je pomenilo zelo veliko. Dalo mi je duševno hrano, me sprostito, pomirilo, v meni vzbudilo strast in hrepenenje. Zelo rad se spominjam vseh nastopov, še posebej mi je ostal v spominu nastop v Trbovljah pri Trboveljskem slavčku, kjer smo poželi neverjetno močan in dolg aplavz.

Leta 1953 se je vršil v Trbovljah ustanovni kongres Delavsko-prosvetnega društva Svoboda (DPD Svoboda). Na tem kongresu smo bili prisotni tudi mi. Tako smo nekaj dni zatem tudi pri nas ustanovili DPD Svoboda (prvo v našem okraju) in njegov prvi predsednik je bil g. Černe, jaz pa sem bil član upravnega odbora. V DPD smo takrat vključili vse sekcije: godbo na pihala, pevski zbor, dramsko sekcijo, tamburaško skupino, pozneje še folklorno skupino učencev OŠ. V tem času smo »razvili« svoj prapor, kar je bilo za takrat veliko dejanje. DPD Svoboda je v letih 1953–1962 dosegalo velike uspehe, saj je imelo veliko finančno podporo pri TGA in ZKO Ptuj.

Nastopila so leta, ko so z odhodom vodij sekcij le-te nehale delovati, z odcepitvijo pevskega zbora in godbe na pihala pa je ostalo DPD Svoboda zelo okrnjeno. Vseskozi je delovala knjižnica.

Zato sem izredno zadovoljen, da je to sedaj z veliko volje prevzela mlada generacija in jim gre tudi vsa zahvala.

Jaz sem sodeloval aktivno v tem kulturnem življenju 51 let, za kar sem prejel bronasto, srebrno in zlato Gallusovo značko. Za mojo 50-letnico je pevski zbor priredil koncert, kjer sem dobil še eno zlato Gallusovo značko.

Izvolili so me tudi v komisijo za mednarodne odnose pri občinskem sindikalnem odboru občine Ptuj, dva mandata v Kulturno skupnost in še dva mandata v ZKO. V tem času sem bil nagrajen za svoje delo z bronasto in srebrno plaketo ZKO Ptuj.

Hvala pa zdajšnjemu vodstvu, ki me je imenovalo za častnega člana, saj sem bil s Svobodo povezan kot tajnik kar tri mandate in predsednik dva mandata.

Anton Banko

MOJI SPOMINI NA RAZVOJ IN DELOVANJE DELAVSKO-PROSVETNEGA DRUŠTVA SVOBODA KIDRIČEVO

Foto: A. Vidovič

Leta 1953 sem se preselil v Kidričevo in se zaposlil v Tovarni glinice in aluminija - TGA Kidričevo.

Spominjam se, da je takrat DPD Svoboda delovalo v zelo skromnih razmerah, saj je imelo samo knjižnico za izposajo knjig za odrasle in otroke. Volontersko – prostovoljno – je izposajo 2-krat tedensko opravljala gospa Kolarič. Knjižnici se je pridružilo tudi lutkovno gledališče, ki so ga vodile vzgojiteljice otroškega vrtca iz Kidričevega s sodelovanjem nekaterih učiteljic iz tukajšnje osnovne šole.

V letu 1953 sta se DPD Svoboda pridružila pevski zbor in godba na pihala, ki sta v tem okviru vztrajala vse do osamosvojitve Slovenije in rojstva Občine Kidričevo. Veliko časa pred tem je finančno podpirala ti dve sekciji tovarna, saj so imeli posluh za kulturo v kraju, sedaj pa sta ti dve sekciji zopet pod njihovim okriljem in delovanjem.

Med tem časom se je DPD Svoboda ubadalo z velikimi finančnimi problemi in tako je opaziti, da je njeno delovanje bilo zelo skromno.

Po letu 1997 je bil imenovan novi upravni odbor društva, katerega član sem bil tudi sam. Začeli smo z oživljanjem društva. Tako smo najprej preuredili prostor in na novo opremili knjižnico, pri čemer nam je pomagala Občina Kidričevo. Dobro se spomnim, koliko moči smo potrebovali, da smo obdržali ta naš prostor, na katerega sem ponosen.

Po dveh mandatih članstva v UO DPD Svoboda sem prosil za razrešitev, saj sem med tem odšel v Dom upokoencev Ptuj. Vodstvo društva pa vseeno ni pozabilo name in me je imenovalo za častnega člana. Ta naziv mi veliko pomeni, saj dokazuje, da spoštujejo moje delo, moje skromno sodelovanje. Sem zelo počaščen in z veseljem se odzovem vsakemu povabilu, saj se zelo dobro počutim v družbi tako aktivne skupine. Vedno sem imel občutek, da sem njim enak, čeprav je bila skupina precej mlajša.

Prepričan sem, da društvo uspešno deluje v korist mladine in krajanov Kidričevega. Tako gre pripisati veliko zaslugo članicam in njihovi zagnanosti.

Ob jubileju jim čestitam in želim, da nadaljujejo delo, še veliko zanimivih gostov in uspešnih prireditev.

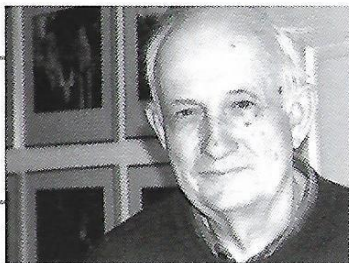

Foto: A. Vidovič

Biserka Korošec
STOJAN KERBLER,
ČASTNI ČLAN
DPD SVOBODA
KIDRIČEVO

Aprilska oblačna nedelja. Po toplem sprejemu sem bila rahlo vznemirjena. Pogovarjala se bom s častnim članom društva DPD Svoboda Kidričevo, s prijaznim gospodom Stojanom Kerblerjem. Vemo, da je velika osebnost sodobne slovenske fotografije, je fotograf z dušo. Z ljubeznijo fotografira, kar čuti, da mora fotografirati. Poznala sem ga in ga začutila kot preprostega, prijetnega, ljubeznivega in gostoljubnega gospoda s fotoaparatom, s katerim zna ustvariti na videz preproste, vsem razumljive umetniške fotografije.

Ob srečanju sem v sebi začutila nelagodje; bila sem polna pričakovanj, a nisem vedela, kako začeti, da bo razgovor stekel sproščeno.

Takoj mi je kar sam pomagal iz zadrege. Povedal mi je, da je s fotografiranjem začel kot osnovnošolec. Zlomil si je nogo in mama mu je posodila družinski fotoaparata, da mu v bolnišnici ne bi bilo dolgčas.

Prvo srečanje s fotografiranjem ga je navdušilo. Omenil je še drugi odločilni trenutek, ko je kot študent zbolel in se je lahko dolgo samo sprehajal. Na sprehode je jemal fotoaparata, ki je postal njegovo »tretje oko«, ki je videlo to, kar je naslednji trenutek že izginilo. Razvita fotografija mu je kasneje pokazala delček sveta, ki ga obdaja in ga, v kolikor se življenje ni spremenilo, bo Stojana in hkrati nas, neme opazovalce preteklosti, motiv njegove fotografije še naprej spremljal.

Ves čas ga je vleklo naprej k vedno novim fotografskim motivom, ki so postajali uspešna spodbuda za naprej. Opremo si je kupil s prvim kreditom.

S fotoaparatom je začel spremljati vse pomembne dogodke v Tovarni glinice in aluminija (sedanji Talum), kjer je bil zaposlen, na Ptuj, v bližnji in daljni okolici.

Fotografiranje mu je postajalo užitek in igra, igra nešteti izraznih možnosti. Ideje za nove cikluse fotografij so se mu utrinjale sproti, ko je bil sam s sabo, le-te je potem nadgrajeval. Sam verjame v dobre in kvalitetne strani umetnosti in s tem življenja samega.

Izvedela sem tudi, da je vnet preučevalec zgodovine fotografije. Ima občutek za zbiranje dokumentov, saj je zbral celotno dokumentacijo o slovenski fotografiji. Z vsebino svojega fotografiranja je kot dokumentarni fotograf na fotografijah želel ohraniti na hitro izginjajoče dokaze realističnega življenja Slovencev.

Ustvaril je dragoceno slikovno kroniko o tovarni. Ob delu, ki ga je opravljal, se je lotil študija fotografije kot enega možnih medijev, preko katerega lahko izrazi svoje gledanje, čutenje ter dožemanje sveta in obdajajoče stvarnosti.

V njegovih umetniško-fotografskih stvaritvah je polno bogate izraznosti, kjer življenjska vprašanja postajajo resničnost in dokumentirana realna zgodovina. Vedno se omeji na bistvo. Kompozicijsko je njegov človek postavljen v sredino in gleda fotografa – umetnika, s katerih kramlja o vsakdanjem življenju. Le majhen del prostora je odet v tančico, a tudi ta izžareva hrepenenje po volji do življenja. Gledalca se fotografija dotakne, pogosto le-temu pride na misel, da bi ga rad vprašal, kaj so ti ljudje razmišljali, ko jih je fotografiral, ali o čem je razmišljal sam, da je naredil posnetek, iz katerega je kasneje razvil fotografijo, ki jo bil pripravljen pokazati širši javnosti. Ob tem vedno znova spoznavamo, kako lahko neme slike črno-belih fotografij oživijo in kažejo na svojo neminljivost. Fotografije vstopijo v stik z gledalcem, ga nagovorijo in ga ne prepuščajo naključju minljive brezčasnosti. Njegove fotografije so polne likovnega, estetskega in dokumentarnega izraza, v njih tiči spoznanje, da zna umetniško dokumentirati dogodke svojega in našega vsakdanjika.

Kot eden najbolj uspešnih umetniških fotografov rad deli bogate vrhunske izkušnje z mlajšimi kolegi v ptujskem in mariborskem fotoklubu.

Zanimivo je bilo izvedeti, da je Stojan Kerbler izreden poznavalec zgodovine slovenske fotografije, skrben kronist o fotografijah, marljiv zasebni raziskovalec in zbiralec, arhivar in dokumentarist, žirant, mentor študentom in tistim, ki jih zanima zgodovina fotografije. Svojo obsežno fotografsko dokumentacijo, ki jo je zbiral od leta 1956 naprej, je podaril Arhitekturnemu muzeju v Ljubljani.

Udeleževal se je številnih razstav in natečajev; razstavljal je tudi na mednarodnih razstavah. Prejel je veliko nagrad in priznanj. Obilica obveznosti mu pobere precej moči in časa. Svoje delo opravlja vestno, za kar je potrebno ogromno časa in znanja. Sam razmišlja, da je vsako dobro delo večplastno. Svoje delo, ki se navezuje na razvijanje fotografij, posveča predvsem temu, da so kvalitetne in kar je njegova posebnost, da ohranja svoj poseben umetniški odnos do črno-bele fotografije.

Ustvarjalno fotografsko delo g. Kerblerja uvrščamo med najvidnejše slovenske ustvarjalce do sedaj.

Na področju fotografije je dosegel vse možne nazive in naslove.

Sam zase trdi, da svoje življenje zelo intenzivno, vsestransko dojema, čuti in živi.

In kaj mu pomeni, da je častni član DPD Svoboda Kidričevo?

V njem se dobro počuti. Ko ima čas, pride, vzame fotoaparāt iz torbe, ga prisloni k svoji glavi in misli le na fotografiranje, dokumentiranje. V življenju organizira vse skozi fotografski objektiv.

Gospod Stojan Kerbler, hvala, da ste si vzeli čas. Prijetno mi je bilo z Vami.

V Vaših fotografijah čutim optimizem, srečo, vznesenost in moč ...

Hilda Rojs

KNJIGA, MOJA PRIJATELJICA

Knjiga je moja spremljevalka že od malih nog. Pri nas v družini smo vsi brali. Seveda pa smo se potem tudi veliko pogovarjali. Menda je največ brala moja babica.

Takrat še ni bilo televizije. Samo stari radio smo imeli in tudi vseh postaj nismo mogli ali smeli poslušati. Danes je vse drugače: računalnik, internet in pa seveda televizija segajo v vsak kotiček. Tako je interes za knjigo malo nazadoval.

Hvala bogu, še imamo ljudi, ki še vedno radi pišejo in smo tudi taki, ki radi beremo. Brala sem vse brez izjeme. Najmanj sem brala poezijo in še danes je tako. Seveda obstajajo tudi izjeme med poeti. Prav tako nisem nikoli imela najljubše/ga pisateljice/a. Nekdo mi je bil bolj pri srcu, nekdo pa manj. V nekem obdobju sem brala samo tuje pisatelje, sedaj pa vedno več berem domače in nekateri so mi zelo všeč. Žal mi je, da si nisem pisala, koliko knjig sem prebrala, sigurno bi bila pozitivno presenečena.

Premislite vsi tisti, ki bi naj skrbeli za nas, občane, da je tudi po tej plati potrebno kaj storiti. Knjige so danes tako drage, da si jih kot upokojenka ne morem kupiti, samo sposodim si jih lahko.

V tem času, ko naša knjižnica praznuje lep jubilej, bi bilo več kot primerno, da se ji dodeli več sredstev in boljši oziroma večji prostor. Obiščite pa jo tudi tisti, ki je do sedaj še niste in ne bo vam žal.

Vsa leta sem hodila v knjižnico našega DPD Svoboda. Tudi danes bi še včasih šla, če bi se knjižnica lahko razširila, nakupila več enot, tako da bi zvesti obiskovalci imeli kaj brati.

Za literaturo, pri kateri si spočiješ srce in dušo, vsaj pri tistih, ki bi morali skrbeti, ni posluha. Preusmeriti sem se morala na Ptuj, tam je knjižnica bogatejša, tako da vedno kaj najdem zase.

Faksimile Seznama knjig (Arhiv DPD Svoboda Kidričevo)

DELAJSKO PROSVETNO DRUŠTVO
S V O B O D A

S E Z N A M K N J I G

1. Kristavec
2. Tako naj raste naš najmlajši rod

G. Karaslovev

Mira Jevšovar

KNJIGA JE NEKAJ VEČ

Knjige niso le besede ali misli, ujete na list papirja. Knjiga je nekaj več, so čustva in napotki. Priti mora v prave roke, pravi čas, da jo z veseljem prebereš in na drugi strani odneseš največ koristnega iz nje.

Knjiga je moja stalna prijateljica. V roke jo vzamem, če mi čas to dopušča. Spremlja me od otroštva.

To mi je omogočilo, da sem kot dijakinja in zvesta obiskovalka knjižnice v Kidričevem delala s knjigami. Takratna knjižničarka gospa Katica je zbolela in v času njene odsotnosti sem skrbela, da je izposoja knjig tekla nemoteno. Zame je to pomenilo zelo veliko, častno in odgovorno delo. Knjižnica je bila takrat še zelo skromna. Bila je v prvem nadstropju hiše, v kateri je še sedaj. To je bila sobica s pultom, ki je ločil izposojevalca od knjig. Knjige so si lahko izposodili po katalogu, v katerem so bili vpisani pisatelji in naslovi knjig po abecednem redu. Kot knjižničarka sem knjigo poiskala in jo pokazala bralcu, ta pa se je odločil, ali jo vzame ali pa tudi ne. Knjižne police so bile pritrjene na steno in knjige starejšega letnika so bile ovite v rjav ovojni papir. Knjig ni bilo veliko – od teh pa nam jih je še nekaj podarila ptujška knjižnica za začetek in zagon samostojne knjižnice v Kidričevem.

V tistem času je DPD Svoboda dobilo nove prostore. Del tega prostora je bil namenjen tudi knjižnici. S starim pultom so pregradili prostor na polovico. Prvi del je bil namenjen potrebam društva, na koncu pa je bila knjižnica. V ta prostor so namestili police in zložili knjige. Vsako leto se je kupilo nekaj novih knjig z denarjem od izposojevalnine in zamudnine.

Danes je knjižnica še vedno v istem prostoru. Lepo je opremljena, ampak premajhna za vse ljubitelje brane besede. Lepo bi bilo, če bi imeli tudi čitalnico.

Naš kraj se širi, ureja in lepša. Postali bomo mesto. Morda pa se nam takrat želja uresniči.

3.	Od Futivlja do Karpatov	S.A. Kovpak
4.	Junaki sela	K. Špurova
5.	Od Futivlja do Karpatov	S.A. Kovpak
6.	Od Futivlja do Karpatov	S.A. Kovpak
7.	Pot	S.T. Suckalev
8.	Bratovščina sinjega guleba	T. Selinškar
9.	Ljubim	A. Tajenko
10.	Henška kmečka vojna	F. Engels

KNJIGE ME BOGATIJO

Že v rani mladosti sem imela rada knjige. V začetku sem v njih iskala le slike, ki so me popeljale v pravljичne svetove, kasneje pa me je na to pot popeljala pisana beseda čudežnih pripovedk otroške literature. Še danes hranim zbirke pravljic, ki so mi jih kupili starši. Tudi v knjigarnah sem se takoj zatekla k policam, kjer so bile pisane knjige pravljic in pripovedk.

V šoli sem redno obiskovala knjižnico in vsa leta osnovne šole tekmovala za bralno značko. Zame branje ni bila nikoli obveza, ampak veselje in čas pričakovanj, kam me bo tokrat popeljala zgodba in kaj novega mi bo povedal pisatelj. Toda v šolski knjižnici je bilo vse manj in manj knjig, ki sem jih želela prebrati, zato sem se včlanila v krajevno knjižnico DPD Svoboda Kidričevo, ki sem ji ostala zvesta vse do danes, kar je že cela štiri desetletja.

V času mojega šolanja pa sem celo nekaj časa delala kot knjižničarka. Tako se mi je uresničila velika želja, da sem med prvimi dobila v roke vse novitete, ki sem jih z užitkom prebrala. To mi je pomagalo, da sem lažje svetovala bralcem.

Žal pa se je krajevna knjižnica vsa leta otepala s finančnimi težavami, ki so onemogočale njeno redno delovanje in napredovanje. Sredstev za nabavo knjig skoraj ni bilo, še več težav pa so povzročali neprimerni prostori, saj je bila knjižnica utesnjena in neprimerno opremljena. Manjkal je tudi prostor, kjer bi bila čitalnica, da bi bralci lahko malo posedeli, poklepetali s knjižničarko, se seznanili z novitetami ali prebrali kakšno revijo ali časopis.

Sedaj imamo sodobno opremljeno knjižnico, urejen prostor, vendar pa je le-ta še vedno premajhen, utesnjen, še vedno pogrešam čitalniški del z revijalno vsebino.

Vendar nas, ki smo radi in z užitkom segali po knjigah, se z njimi odpravljali na dolga potovanja, odkrivali nove čudovite svetove, doživljali vsemogoče pustolovščine, ti problemi niso ovirali, da ne bi ostali zvesti knjigi vse do danes.

2350. Odsevi	Z. Kvedrova
2351. Orli vzlete zgodaj	B. Čopić
2352. Lešniki in jagode	J. Stritar
2353. Prešernov Koledar 1969	-
2354. Čarovnica z griča-Teknica Marije Terezije I	M. Jurić-Zagorka
2355. " " "	II "
2356. " " Dvorne spletke I	" "

OB ODHODU

S toplino v srcu se spominjamo obiskov Zvonka Holca v knjižnici med knjigami, v katerih je iskal svoj mir in zavetje.

Foto: S. Kerbler

Zadnji zapis Zvonka Holca v Knjigo vtisov ob našem srečanju
(Knjižnica DPD Svoboda Kidričevo, 7. december 2007 – Ta veseli dan kulture)

Zahvaljujemo se za lep večer ob katerem sva
zelo uživala. Veliko sreče in uspehov se
v prihodnjih letih
Hole

Ko se je pred desetimi leti upravni odbor DPD Svoboda odločal za nove naloge in cilje delovanja, je na prvo mesto postavil ponovno oživitev knjižnice.

Da bi lahko uredili sam prostor, smo knjige začasno shranili v šolskem kabinetu, kjer sta knjižničarja potujočega oddelka Knjižnice Ivana Potrča Ptuj, gospoda Simon Petrovič in Vladimir Kajzovar, pregledala vse knjige in izločila tiste, ki niso več služile svojemu namenu. V prenovljeni knjižnici sta nato še določila vsaki knjigi svoje mesto na novih knjižnih policah s postavitvijo v prostem pristopu.

Veliko moralno podporo in razumevanje nam je v tem času nudil gospod ravnatelj Branko Tonejc. Pomagali so nam tudi učenci, ki so z živo verigo prenesli knjige iz šole v naše prostore.

S ponovno otvoritvijo knjižnice smo razveselili mnoge naše občane, predvsem starejše bralce, za katerimi so prihajali tudi mlajši, ki kljub šolskim in drugim knjižnicam najdejo kaj zase.

Izposoja smo začeli s 3800 svojimi enotami, ki jih je Potujoča knjižnica popestrila s 720 novejšimi knjigami.

Naše knjižne police so se iz leta v leto polnile; z denarno pomočjo naše občine dokupujemo nove knjige, veliko pa nam jih podarijo naši občani.

Danes lahko bralci izbirajo med več kot 5000 knjigami, med katerimi je največ namenjenih kulturnemu razvedrilu, manj je tistih za izobraževanje in z znanstvenimi informacijami. S širjenjem knjižnične dejavnosti pa tudi novih potreb delovanja celotnega društva je naš prostor že dolgo pretesen. Potrebe po večjih prostorih žal ostajajo le naše neuresničene želje, zaradi katerih ne moremo začeti

s čitalniško dejavnostjo,
računalniškim vodenjem
in izposoja knjig,
uporabo interneta, ...

Foto: A. Vidovič

Majda Klemenčič Vodušek

Z NAMI SO SE DRUŽILI

LITERARNA SEKCIJA

Na literarnih večerih smo se srečevali ob različnih priložnostih. Tako smo obeležili slovenski kulturni praznik, občinski praznik in ta veseli dan kulture.

Prvi med ustvarjalci, ki se je prijazno odzval našemu vabilu, je bil gospod **Ivan Sivec**. V kratkem, a zanimivem druženju mu je uspelo prikazati, kako hitro zna sonce posrkati roso, kako topla je lahko sveže zorana njiva, kako opraviš s plevelom in trnjem, ki zaraste pot. Občutili smo lahko hlad sence posajenega drevesa. Spoznali smo, kako moško je modrovati ob vinu in kako pomembno je biti čvrst in odločen (februar 1998).

Večer, obarvan z naravo in humorjem, pod naslovom Zdravilne rastline, dober dan, je spretno upodobil gospod **Simon Petrovič**, pionir v potujočem knjižničarstvu, strasten planinec in ljubiteljski nabiralec – sušilec – pripravljalec »zrvarkov« zdravilnih rastlin, kot sam rad pove. Prijatelji, ki ga bolje poznajo, pravijo, da je njegova življenjska filozofija Življenje z naravo (november 1998).

Ob 150-letnici smrti našega pesnika dr. Franceta Prešerna, nam je **Zdenko Kodrič**, domačin iz Cirkovc, predstavil svoj pesniški prvenec Biti oven v hudih časih. Z njim je pokramljal Vlado Kajzovar (februar 1999).

prof. Ivan SIVEC
Medvedova 5
SLO-1234 Mengeš
tel./fax: 051 739 642

DELAJSKEMU PROSVETNEMU DRUŠTVU SVOBODA
KIDRIČEVO

6. februar 1998 ob 17.30

Spoštovane bralke, cenjeni bralci!

Pred kulturnim praznikom smo se ob pogovoru zbrali, da bi s knjigo in besedo prijetno drugovali, novo poglavje v vaši kulturi smo menda začeli, pri tem pa smo prav prijetno se imeli. Prišlo vas je na kulturni večer veliko, tudi glasbenik je pritisnil svojo piko, večer je trajal več kot celi uri dve, vsem prijazno druženje sedlo je v srce. Želim vam še veliko takšnih ur, ob branju knjig pravih skritih avantur, vesel bom če bo vmes tudi kakšna moja povest, pa saj je vsaka knjiga bližnjica do prvih zvezd. Pri vas sem se počutil odlično zares, saj ob resni besedi je padla še kakšna šala vmes, želim vam, da bi vam teklo življenje srečno naprej, ob knjigi, na vsakdanjih poteh, povsod vsaj kot dostej!

Srečno!

Ivan Sivec

V tretje tisočletje slovenski narod ponosno nosi dediščino, ki jo je ustvaril dr. France Prešeren. S svojimi pesmimi je idejno, oblikovno, vsebinsko daleč prekosil tedanje pesnike. Pesmi so recitirale mlade članice društva ob glasbeni spremljavi flavtistik (februar 2000).

Melodije ob zvokih kitare, flavte in violine so napolnila naša srca in obogatila druženje ob posebnem večeru. Za to so poskrbele Mojca Kerbler, Suzana Menoni, Mojca Menoni (december 2001).

Vsi, ki smo ob Prešernovem letu doživeli Prešernovo poezijo v umetniški izvedbi **Irene Mihelič**, ki je otroštvo preživljala v Kidričevem, smo še dolgo nosili s seboj zvok njene interpretacije. Izbor pesmi našega največjega poeta je popestrila z odlomki iz Spominov na mojega očeta, ki jih je zapisala Prešernova hči Ernestina (februar 2002).

V knjižnici OŠ Borisa Kidriča Kidričevo smo predstavili delo Kraj prišlekov, prvo knjigo o Kidričevem avtorja **Rajka Topolovca**.

»Napisal sem torej knjigo o nastanku kraja, ki se po mnogih zamenjavah krajevnega imena danes imenuje Kidričevo...« je zapisal avtor prve knjige.

Razkriva nam burno, čeprav le dobro stoletje staro zgodovino Kidričevega, nekdanj Strnišča. Opisuje nastanek tovarne, ki še danes v tem prostoru daje pečat giganta, čeprav ne več v tistih razsežnostih in superlativih, ki jih je dajala v svojih prvih letih. Kraj prišlekov je dokument časa, ki počasi izgineva in mnogim pušča priokus grenkobe, nekaterim pa tudi nostalgicne spomine za časom, ki se ne bo povrnil.

Svojo razstavo Tovarniške fotografije, kot jo je poimenoval avtor sam, nam je zaupal mojster fotografije **Stojan Kerbler** (junij 2002).

Rajko Topolovec, Stojan Kerbler, knjižnica OŠ Borisa Kidriča Kidričevo, 13. junij 2002
(Arhiv DPD Svoboda Kidričevo)

»Prišel sem, prišlek, v mesto prišlekov in bilo je, kot da sem doma. Človeku je potrebna beseda in toplina srca. Bili ste obe. Hvala.« Tako je **Tone Pavček** o svojem bivanju med nami zapisal v knjigo spominov. Kako smo ga doživljali obiskovalci, pa je čutiti v sestavku *Modri biser sreče* v knjižnici Kidričevo, ki ga je zapisala takrat še osnovnošolka Sanja Metličar (november 2002).

Zanimiv, energičen, poln presenečenj! Takšen je bil naš gost **Matjaž Pikalo**, ki nas je še za konec vse prijetno presenetil, ko nam je podaril verze *Desiderata* (zaželjeno) – besedilo Bodi srečen iz leta 1692, ki so ga našli v cerkvi sv. Pavla v Baltimoru. Ustvarjalec Matjaž Pikalo je zapisal, da si bo naše srečanje, čeprav brez pisala, zapisal v srce (november 2003).

»Sreča je redek gost, če ne znaš z njo, gre naprej...« pravi slovenska pisateljica in novinarka **Marinka Fritz – Kunc**, ki svoje ustvarjalno delo posveča mladim in njihovim problemom. Izhaja iz resničnih zgodb in razkriva stiske mladih, pri čemer predstavlja zlasti problematiko nasilja in drog ter opozarja na odnos družbe do ljudi, ki zabredejo v odvisnost (marec 2006).

Naši zvesti bralci so v letu 2007 sodelovali v projektu Knjižnice Ivana Potrča Ptuj Bralna značka za odrasle. Bralno značko je osvojilo sedem bralk.

Članek Sanje Metličar, objavljen v *Tedniku*, novembra 2002

Modri biser sreče v knjižnici Kidričevo

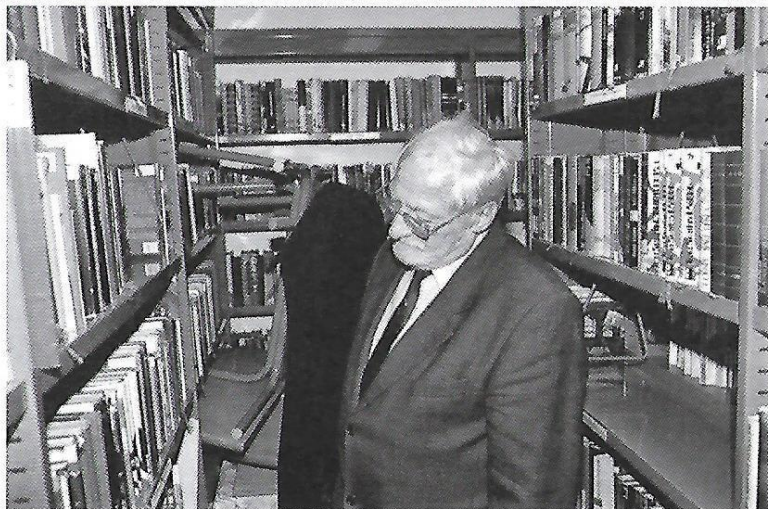
Bil je torek. Tema je že zaobjela Zemljino oblo in tišina se je plazila po vseh skritih koticah Kidričevega. Tih vetrič je vel okrog vogalov zaspanih stavb in po knjižnici se je razlegal vesel klepet, ko se je moj pogled srečal z navihanim pogledom Toneta Pavčka. Njegov razigrani nasmeh in toplo srce sta pregnala vsako hladno sapo tistega večera in ga napolnila s srečo.

Ne spomnim se, da bi že kdaj prej srečala človeka s tolikšno pristno voljo do življenja, kot jo ima Tone Pavček. Tu sivolasi gospod z iskričevimi očmi je kot jezero, polno čudovitih doživetij, ki se veseli novega dne, še preden se sončni žarki starega skrijejo za hribovjem. Zdi se, da ga prav nič ne more užalostiti in da bo s svojimi neštetimi, topline polnimi spomini zmeraj srečen.

Kakor hitro je spregovoril, smo vsi poslušalci poleteli v drug, lepši svet. Preko zidov časa nas je popeljal v leta svoje mladosti, nas postavil med neštete vinograde in nam pokazal pot do klopi, v kateri je trgal hlače kot osnovnošolec. Nasmehi se niso nikoli umaknili z zardelih lic ljudi, nestrpno pričakajočih vsake nove besede. Vsi pogledi so polni navdušenja počivali na postavi, ki jim je odvezla vse skrbi. Bili so ujeti v vrtinec brezskrbnosti in sreče.

Kasneje sem imela priložnost govoriti s človekom, ki me je popolnoma prevzel. Skoraj neresnično se je bilo pogovarjati z njim. Besede so kar same tekle iz ust in se izgubljale nekje pod stropom. Z mano ni ravnal kot z neko nepomembno najstnico. Dal mi je vedeti, da sem tudi jaz pomembna, da ceni moje mnenje. Nikoli ne bom pozabila njegovega prijaznega glasu, iskričevih oči in večno mladega srca. Tistega večera mi je podaril neprecenljivo darilo, ki mi ga nihče ne more vzeti — spomine.

Sanja Metličar

Tone Pavček, knjižnica, 12. november 2002 (Foto: S. Kerbler)

Iz Knjige vtisov

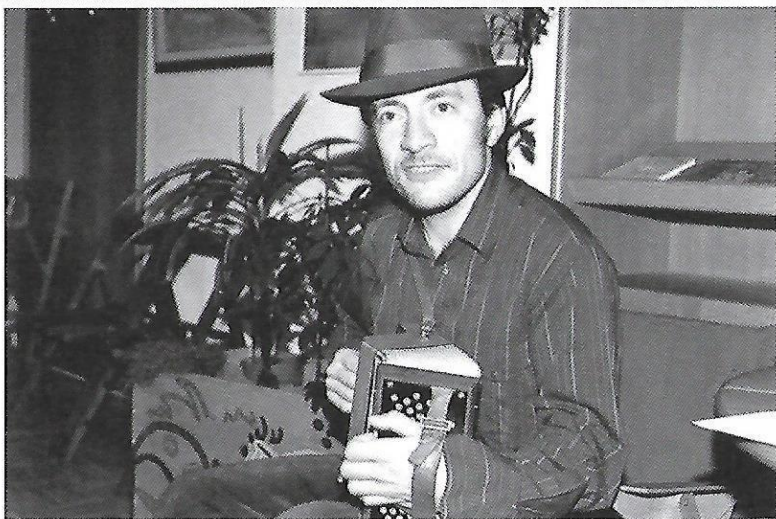
Prišel sem, pisec, v mesto pisateljev
in bilo je, kot da sem slouma,
človeku je potrebno beseda
in toplina bra.

Bi li sta obe.

Hvala.

Kidričev, 12. XI. 2002

Tone Pavček

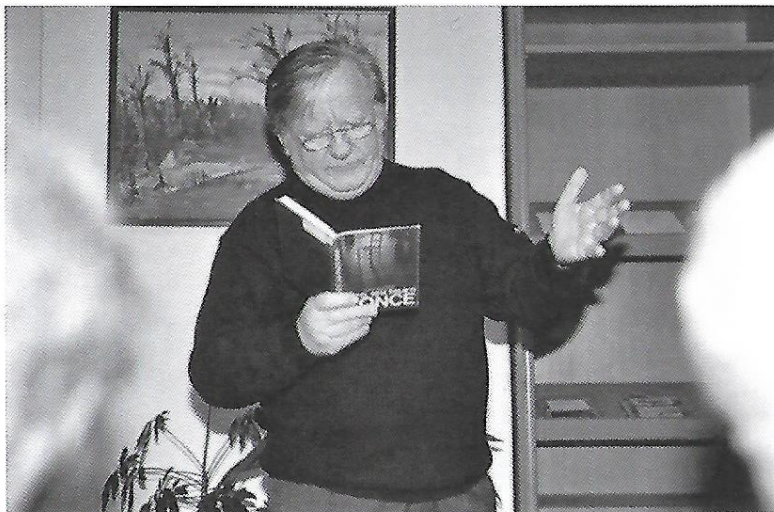
Matjaž Pikalo, knjižnica, 20. november 2003 (Foto: S. Kerbler)

Marinka Fritz-Kunc, knjižnica, 30. marec 2006 (Foto: S. Kerbler)

Ta veseli dan kulture smo različno obarvali.

Uporabili smo ga za zavijanje resnic v prijetne šale in pritrtili ugotovitvi našega gosta **Toneta Partljiča**, da nam je po svoje žal, da se tega malo bolj ne držimo. S svojo pripovedjo se nam je približal tako živo, da smo se v njegovih zgodbah – dogodivščinah nekako prepoznali tudi sami. Večkrat pa smo dobili občutek, da njegove junake srečujemo vsak dan. Tako so ti domači kot da živijo s teboj (december 2004).

Tone Partljič, knjižnica, 3. december 2004 (Foto: S. Kerbler)

Vpletli smo ga v pravljичni večer in slikarsko razstavo.

Prepustili smo se mojstrici pripovedovanja, pravljičarki **Liljani Klemencič**; za trenutek smo se iz vsakdanjega realnega sveta »preselili« v nevsakdanji, čudežni svet domišljajske ustvarjalnosti in sproščanja na krilih domišljije.

Aleksandra Vidovič, profesorica likovne umetnosti in članica naše likovne sekcije, nam je ponudila priložnost, da smo se spet vrnili v realni svet, se prepustili in posvetili slikarski razstavi z naslovom Haloška krajina (december 2007).

Čas, ki ga preživimo s knjigami, slikami, z glasbo in ustvarjalci, nam pomaga premagati obremenitve, ki smo jim izpostavljeni vsak dan; hkrati pa v času, ki ga imamo na razpolago, lahko naredimo več zase in za okolico, ki nas potrebuje.

Liljana Klemenčič, knjižnica, 7. december 2007 (Foto: S. Kerbler)

Iz Knjige vtisov

Opazite trenutke, odstranite večnost!
Aleksandra Niderl

Neznan se zdi, ko decembrska lučka gori,
priplavajo modrosti iz davnine, iz hološke
pakujane - krajine avtorice, slikarke
Alexandre in prijazno, pravljično vzdušje
v knjižnici DPD Svoboda Kidričevo =
vse skupaj je ena sama ljubezen,
vse skupaj vsem skupaj. In hokus 2008.
Liljana Klemenčič

Z revitalizacijo društva leta 1997 se je pokazalo, da naše člane zanimajo tudi dejavnosti, ki imajo likovne vsebine. Tako smo začeli organizirati ustvarjalne delavnice in tečaje za otroke in odrasle ter pripravljati likovne razstave.

V decembru 2000 smo zbirali ročno izdelane božično-novoletne voščilnice v različnih tehnikah in pripravili razstavo le-teh v prostorih knjižnice. Ob tej priložnosti smo zbrali in razstavili tudi različna besedila – voščila.

Aprila 2001 je knjižnica odprla vrata za vse ljubitelje likovne umetnosti. Najprej so bila razstavljena dela likovne pedagoginje Irene Tušek, ki svoj pedagoški poklic opravlja na OŠ Borisa Kidriča Kidričevo in ki je kasneje tudi prevzela vlogo mentorice na likovnih kolonijah našega društva.

Istega leta smo se prvič pridružili prireditvam ob občinskem prazniku ter pripravili razstavo slik ljubiteljskega slikarja Bojana Lubaja. Oba avtorja in njuna dela je predstavil likovni pedagog Jože Foltin.

Februarja 2002 smo v priložnostni galeriji knjižnice postavili na ogled likovna dela učencev iz Osnovne šole Borisa Kidriča s skupnim naslovom Drevesa.

Meseca maja je akademski slikar Tomaž Plavec vodil tečaj risanja za odrasle, katerega se je udeležilo veliko članov društva.

Občinski praznik smo obeležili z razstavo »tovarniških« fotografij uspešnega slovenskega fotografa Stojana Kerblerja. Avtorja in dela je predstavila dr. Marjeta Ciglencečki.

Ob koncu leta pa so se s svojimi likovnimi izdelki predstavili otroci iz vrtca.

Maja 2003 smo ponovno organizirali tečaj risanja pod vodstvom Tomaža Plavca, tokrat za otroke.

Junija pa so prostore knjižnice obogatila likovna dela naših članov. Razstavljali so Natalija Strajnsak, Miran Cafuta, Samo Vrabič, Marjan Toplak in Bojan Lubaj. Avtorje in njihova dela je predstavila likovna pedagoginja Irena Tušek.

Leto 2004 smo pričeli z natečajem za otroke z naslovom Ilustriraj svojo knjigo in pripravili razstavo nastalih likovnih del.

Zbrali smo pogum in izpeljali prvo likovno kolonijo z naslovom Kidričevo v mojih očeh. Z razstavo nastalih del smo v juniju počastili občinski praznik.

Druga likovna kolonija Utrinki Ravnega polja je potekala v juniju 2005 na različnih lokacijah Občine Kidričevo. Likovna dela smo najprej razstavili v restavraciji Pan, kasneje pa smo jih prenesli v jedilnico tovarne Talum ter prostore knjižnice društva.

Likovna kolonija leta 2006 v kompleksu podjetja Talum (Foto: A. Brumen)

Izziv tretje likovne kolonije leta 2006 je bil kompleks podjetja Talum d.d. Otvoritev razstave z naslovom Pogled v notranjost smo prvič uspešno pripravili na prostem pred restavracijo Pan, dela pa smo kasneje postavili v notranje prostore restavracije in nato še v Talum.

Na delovnem srečanju jeseni 2006 smo pod mentorstvom Irene Tušek začeli z likovnim ustvarjanjem na temo ljudski ornament. K sodelovanju smo povabili tudi likovni krožek iz osnovne šole. Nastala dela smo razstavili na regijskem srečanju ljudskih pevcev v restavraciji Pan.

Četrto likovno kolonijo smo pričeli v mesecu maju 2007 v idiličnem Jeruzalemu in nato nadaljevali v juniju na različnih lokacijah v naši občini. Nastala dela smo razstavili pod skupnim imenom Utrip pomladi. Svečana otvoritev je bila ponovno na prostem pred restavracijo Pan; likovna dela smo nato postavili v notranje prostore restavracije in kasneje še avlo OŠ Borisa Kidriča Kidričevo.

Leto smo zaključili z razstavo likovnih del Aleksandre Vidovič, profesorice likovne umetnosti, v prostorih knjižnice.

Vsa leta so naši člani pripravljali samostojne razstave v drugih krajih po Sloveniji ter se udeleževali različnih delavnic, likovnih kolonij in slikarskih prireditev extempore, ki so jih organizirala druga društva in JSKD.

Prav tako pa vsako leto priskočimo na pomoč sekciji otroških ustvarjalnih delavnic pri dejavnostih v prazničnem času.

Irena Tušek

LIKOVNA KOLONIJA DPD SVOBODA KIDRIČEVO

V likovni koloniji sodelujejo ustvarjalci, ki živijo, delajo ali so kakorkoli povezani z našim krajem. Starost, izobrazba ter likovna izobrazba udeležencev so zelo različni (od večšin, ki so jih pridobili v osnovni šoli, do akademsko izobraženih). Vsem je skupna želja po ustvarjanju in izobraževanju na likovnem področju, iskanju motivov v domačem okolju. Druženje in izmenjave izkušenj ob delu je naš dogovor, ob tem se učimo. Vsak ima svoj pristop, svoj način dela, likovne materiale uporablja na svoj način. Postopke in motive skupno predelujemo, primerjamo, se odločamo in s tem nadgrajujemo znanje. Takšno sodelovanje je aktivno in sproščeno, saj kolonija nima tekmovalnega značaja.

Nastala dela, v glavnem slike in risbe v različnih tehnikah ter fotografije, izkazujejo našo drugačnost, našo voljo in zavzetost za delo na likovnem področju. Ob njih zopet razčlenjujemo motive, oblike, barvne odnose ter poiščemo drugačne možnosti in oblike, ki bi jih lahko uporabili.

Sestavni del kolonije je tudi razstava običajno ob občinskem prazniku. Avtorji se skupaj z mentorjem odločijo, katera dela bodo pokazali javnosti. S tem pa se že pričnejo pojavljati ideje o naslednji koloniji, saj je vsak kraj ali del njega lahko neizčrpen vir navdiha za likovnega oblikovalca.

Otvoritev likovne razstave „Utrip pomladi“ pred Restavracijo Pan v Kidričevem, 20. junij 2007 (Foto: S. Kerbler)

Rebeka Gulin

KREATIVNE DELAVNICE ZA ODRASLE

Na pobudo ter željo nekaterih članic DPD Svoboda Kidričevo je v letu 1998 nastala sekcija Kreativne delavnice za odrasle. Sekcija je štela 15 članic, ki so začutile željo po ustvarjanju in druženju ob jesenskih, zimskih in spomladanskih večerih. Vsaka delavnica je bila namenjena spoznavanju nove likovne tehnike, različnih postopkov in načinov okraševanja, ter poigravanju z naravnimi in umetnimi materiali.

Izdelke smo predstavile na priložnostnih razstavah v predprazničnem času, na občnem zboru društva in ob občinskem prazniku v prostorih naše knjižnice in restavracije Pan v Kidričevem. Nekaj izdelkov smo odnesle domov, večkrat pa z njimi okrasile prostor knjižnice ali jih uporabile kot priložnostna darila za potrebe društva.

In česa vse smo se lotile?

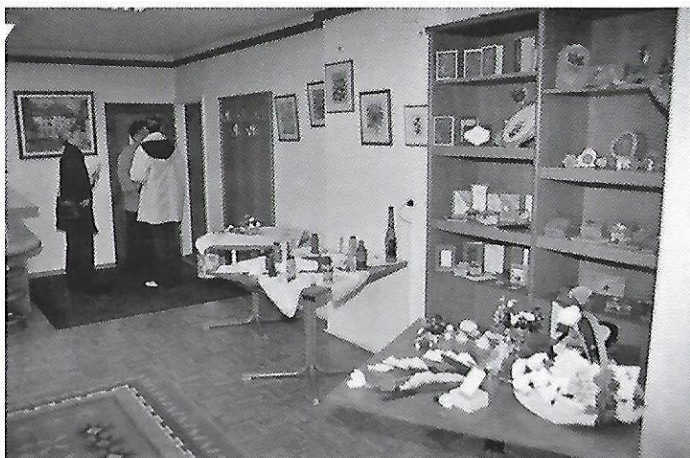
Na prvih delavnicah smo se seznanile z osnovami slikanja na svilo. Z različnimi tehnikami poslikave so nastali uporabni in dekorativni unikatni izdelki: rute, šali, kravate, voščilnice,...

Naslednje delavnice smo namenili poslikavi keramičnih izdelkov, stekla in porcelana.

Iz slanega testa, gline in das mase smo oblikovale venčke, svečnike, posode, vaze, okraske, nakit in manjše spominke, ki smo jih kasneje poslikale.

Oblikovale smo tudi izdelke iz tekstila, papirja in valovite lepenke: škatle, šatulje, pajacki, punčke, vezenine na lanenih in platnenih prtčkah,...

Naravne in umetne materiale smo združile v namizne aranžmaje in okrasje. Vsako leto smo se lotile nove likovne tehnike pri izdelavi unikatnih voščilnic.

Razstava kreacij članic
sekcije, knjižnica, 2005
(Foto: S. Kerbler)

Jožica Raca
**OTROŠKE USTVARJALNE
 DELAVNICE**

Otroci se radi kreativno izražajo. Zato smo se članice DPD Svoboda Kidričevo v letu 2000 odločile, da ustanovimo sekcijo Otroške ustvarjalne delavnice. Začetki so bili skromni in seveda povezani s pomanjkanjem denarja. Nekaj materiala so prinesli otroci sami, večji del pa izvajalke delavnic. Odkar pa naša Občina Kidričevo namenja za dejavnost več denarja, je lažje.

Prvo ustvarjalno delavnico smo izvedle spomladi leta 2000. Za tem smo vsa leta imeli pomladne delavnice, na katerih smo poslikavali različna velikonočna jajca in podstavke zanje. Decembrske ustvarjalne delavnice so bile posvečene božično-novoletnim praznikom. Otroci se preizkušajo v različnih likovnih tehnikah, spoznavajo nove materiale, pri tem pa se spopadajo z nalogami, ki jih skrbno pripravijo mentorice. Ob koncu seveda vedno drugačne izdelke odnesejo domov.

V letu 2002 smo imeli uro pravljic z gospo Liljano Klemenčič, knjižničarko in pravljničarko iz Knjižnice Ivana Potrča Ptuj, ob kulturnem prazniku leta 2003 pa nas je obiskala gledališka igralka Irena Mihelič.

Interes otrok je bil vedno zelo velik, saj se je delavnic in drugih prireditev udeležilo od 30 do 70 otrok. Žal pa se še zmeraj srečujemo s prostorskimi težavami, saj v kraju ni primerno velikega društvenega prostora.

Entuziazem otrok in izvajalk pa ostaja.

Otroške ustvarjalne delavnice, knjižnica, 2000 (Arhiv Jožice Raca)

Majda Klemenčič Vodušek
LJUDSKE PEVKE

Ljudska pesem je dobrina, ki s svojo raznolikostjo odseva človeka, njegove navade, praznovanja, šege in usodo. Je živ odraz ljudi, njihovega medsebojnega druženja, sproščanja, čustvovanja in pripadnosti. V sebi skriva lepote, ki jih spoznamo, če ji prisluhnemo.

Pesem že od nekdaj spremlja slovenskega človeka. Nič čudnega, saj s svojo izrazno močjo in lepoto pomaga človeku, če mora prebroditi notranjo stisko, si popestriti monotono delo ali če želi preprosto prijetno preživeti čas – pri skupnih opravilih, obredih in praznovanjih.

Naše pevke tako s svojim prepevanjem povezujejo sedanost s preteklostjo.

Njihova pesem bogati naše društvo od leta 2003, ko so se nam pridružile, hkrati pa ohranja ljudsko izročilo, šege ter navade naših dedov in babic.

Zelo smo ponosni na njihovo prepevanje, saj jim radi prisluhnemo. Na medobmočnih srečanjih pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž so bile izbrane med 13 najboljših iz celotne Slovenije. Tako so nastopile na državnem srečanju Pevci pojejo, godci pa godejo, ki je bilo leta 2004 v Vidmu v Dobrepoljski dolini. Ob tej priložnosti se jim je društvo zahvalilo za njihove nastope in jim leta 2006 v domačem kraju pripravilo srečanje ljudskih pevcev in godcev. Povabilu se je odzvalo izjemno število pevskih skupin, saj jih daleč naokoli poznajo in jim radi prisluhnejo. Na pobudo društva jim je JSKD Ptuj podelil zlate Gallusove značke.

Na literarnem večeru so ljudske pevke tako navdušile Toneta Partljiča, da jih je leta 2005 povabil na snemanje njegove satirične nanizanke Delikommat v studio POP TV, kjer so zapele ljudsko pesem.

Dobitnice Gallusovih zlatih značk, Restavracija Pan v Kidričevem, 24. november 2006 (Foto: S. Kerbler)

Franc Selinšek

„DOBRE STE BILE, LEPO STE ZAPELE ...“

V okviru DPD Svoboda Kidričevo zadnjih pet let delujejo tudi ljudske pevke, katerih skupino sestavljajo: Amalija Mlaker - 77 let, poje alt in je vodja skupine; Antonija Zajc - 78 let, poje sopran in Marija Repinc - 86 let, poje bas. Dekleta so že kar v letih, pa jih pomladimo in jih kličemo kar po domače: Malčka, Tončka in Mimika - saj jih večina pod temi imeni tudi pozna.

Vse tri so dolga leta bile članice raznih drugih skupin in društev ter že v okviru njihovega delovanja prejele več priznanj. Kot ljudske pevke so prejele republiško priznanje in zlate Gallusove značke od Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Na željo pisatelja Toneta Partljiča so sodelovale na POP TV, v svojo oddajo na TELE M jih je povabil tudi Smiljan Grajf. Priznanj in pohval z lokalnih nivojev je seveda še več.

Kar pa jim pomeni največ, je bučen aplavz, druženje, topel stisk rok in šepet na uho: „Dobre ste bile ... lepo ste zapele ...“. To so nepozabni trenutki, ob katerih kar žarijo in so ponosne, da so lahko nekaj svojega dale tudi drugim.

Naj bodo take, ponosne in prisrčne še naprej in naj jim še dolgo služi zdravje!

Ljudske pevke med nastopom (Foto: S. Kerbler)

UPRAVNI ODBOR IN MENTORJI

Predsednica: Majda Klemenčič Vodušek

Podpredsednik: Samo Vrabič

Tajnica: Biserka Korošec

Blagajničarka: Milena Repinc

Član upravnega odbora: Bojan Lubaj

Vodje sekcij in članice upravnega odbora:

Knjižnica: Ivanka Srpčič

Likovna sekcija: Alenka Brumen

Literarna sekcija: Tina Emeršič

Kreativne delavnice za odrasle: Vlasta Drobnejak do leta 2005, Jožica Vidovič

Otroške ustvarjalne delavnice: Jožica Raca

Ljudske pevke: Amalija Mlaker

Mentorica literarne sekcije: Majda Klemenčič Vodušek

Mentorica likovne sekcije: Irena Tušek

Mentorica kreativnih delavnic: Rebeka Gulin

Mentor ljudskih pevk: Franc Selinšek

KAZALO

Jože Murko: ČESTITKA	3
Branko Tonejc: MINEVA 60 LET	4
Nataša Petrovič: POT, KI ZAVEZUJE	5
Majda Klemenčič Vodusek: NAŠI DNEVI SO MOZAIK TRENUTKOV	6
Ivanka Gorše, Majda Klemenčič Vodusek: DPD SVOBODA KIDRIČEVO – VČERAJ, DANES, JUTRI	8
ČASTNI ČLANI	
Franc Vreže: MOJI SPOMINI NA DPD SVOBODA KIDRIČEVO	12
Anton Banko: MOJI SPOMINI NA RAZVOJ IN DELOVANJE DELAVSKO-PROSVETNEGA DRUŠTVA SVOBODA KIDRIČEVO	13
Biserka Korošec: STOJAN KERBLER, ČASTNI ČLAN DPD SVOBODA KIDRIČEVO	14
KNJIGE	
Hilda Rojs: KNJIGA, MOJA PRIJATELJICA	16
Mira Jevšovar: KNJIGA JE NEKAJ VEČ	17
Božena Feguš: KNJIGE ME BOGATIJO	18
OB ODHODU	19
SEKCIJE DPD SVOBODA KIDRIČEVO	
Ivanka Srpčič: KNJIŽNICA	20
Majda Klemenčič Vodusek: Z NAMI SO SE DRUŽILI. LITERARNA SEKCIJA	21
Alenka Brumen: LIKOVNA SEKCIJA	28
Irena Tušek: LIKOVNA KOLONIJA DPD SVOBODA KIDRIČEVO	30
Rebeka Gulin: KREATIVNE DELAVNICE ZA ODRASLE	31
Jožica Raca: OTROŠKE USTVARJALNE DELAVNICE	32
Majda Klemenčič Vodusek: LJUDSKE PEVKE	33
Franc Selinšek: „DOBRE STE BILE, LEPO STE ZAPELE ...“	34
UPRAVNI ODBOR IN MENTORJI	35

60 LET
DPD SVOBODA KIDRIČEVO

Izdalo: DPD SVOBODA KIDRIČEVO
Zbrala in uredila: Majda Klemenčič Vodušek
Lektorirala: Zlatka Podvornik
Oblikovala: Aleksandra Vidovič

Tisk: Reklamni atelje Babšek
Naklada: 500 izvodov

Maj 2008

Izdajo so omogočili:
Občina Kidričevo, Talum d.d., Vital d.o.o.

